

SZERKESZTŐK - OLVASÓK

SEIDNER IMRE (Arad). — Véletlenül a kezembe került egy érdekes könyv. Amint lapozgatom, egyszerre szemembe ötlik a *Brassói Lapok*, amelynek éppen azt a korszakát emeli ki a mű a forrásmunkák és utalások között, amelyben fiatal riporterként magam is ott dolgoztam a lapnál. Gazda József gondolatébresztő tanulmánya újságírói múltam legszebb időszakát idézte föl. Egy híres művész, Gyárfás Jenő emléke... szívbemarkoló közelségére meghitt érzés önt el. A festőlángelme nagyságának történetesen szemtanúja lehettem. Nagyságából semmit nem vesz el, hogy amikor ötvenegy esztendővel ezelőtt megszólaltattam, bámulatos alkotói magasságából nemsokára emberi tragédiába hullott alá a művész sorsa. A szerző, Gazda József a könyvben szereplő számos egyéb forrásmunka között felhasználta *Megszáradt a festék Gyárfás Jenő palettáján* címmel írott és a *Brassói Lapok* 1924. január 18-i számában napvilágot látott riportomat is, amelyről az idők folyamán bizony el is feledkeztem.

A Gyárfás-monográfiát lapozgatva, akaratlanul is két ember arca rajzolódik elém. A két ember, akit kivételes hivatásszeretet és szenvedélye hatott át, és akiknek alakjára ma fájdalmas emlék hull: dr. Móricz Miklós és Gyárfás Jenő. Dr. Móricz Miklóst, a lap tényleges szerkesztőjét széles látókörű egyénisége, messze néző tekintete és újságírói érzékenysége igazi mesterré tette a kezdő újságíró számára. Ezeket a tulajdonságokat igazolta az is, hogy egy olyan kiváló művészhez küldött ki engem Sepsiszentgyörgyre, akit ebben az időben nem becsültek meg eléggé. Mégpedig úgy küldött ki, hogy örökítsek meg néhány megkapó színfoltot a XX. század egyik legnagyobb festőjének életéből.

Sepsiszentgyörgyi küldetésemmel igazolnom kellett a bizalmát. Másodmagammal keltem útra, a rajzolóművész Róth Ferenc kíséretében, akit éppen azokban a napokban vetett sorsa a Cenk városába. A könyvben újraközölt régi riport töredékei visszahozzák a sepsiszentgyörgyi téli égboltot és alatta a kis zsákutca hangulatát is, ahol már nem volt nehéz rábukkanni a műteremre. A följáró híd alatt suhogó patak vízesése hozzátartozott a balladaköltő sötét sejtelmeit ábrázoló nagy mester mindennapjaihoz. Ez az utca ma Gyárfás Jenő nevét viseli. A műterem, felette a toronyszobával, úgy hatott, akár egy elvarázsolt kastély. A környékbeli gyermekvilág babonás tisztelettel vette körül a művész otthonát, amely a maga zárkózottságában a mesék Csipkerózsikájának hangulatát eleve-nítette föl.

A remeteséget választó művész valóban remete volt. Nem játszott az előkelőt, sem a gőgöt: nem ismerte, egész egyénisége egyszerűséget mutatott, rokonszenvet keltett. Számomra életre szóló tanítást jelentett ez a találkozás, és ezért utólag is köszönetet mondok Móricz Miklósnak, a nagy szerkesztőnek, aki már a látogatást követő napon megíratta velem a cikket, és írásmatom mindjárt nyomdába is adta. A riportot a *Brassói Lapok* olvasótáborra kedvezően fogadta. Azután a *Keleti Újság* is cikkezett róla, 1924. május 7-én. A látogatásra mint életpályám jelentős állomására tekintek vissza. Ötvenegy esztendeje, hogy még láttam a mestert, aki a következő évben, 1925-ben hunyt el.

A Korunk Galériában október folyamán Tóth Szűcs Ilona kolozsvári és Zolcsák Sándor marosvásárhelyi festőművész munkáit állítottuk ki.

